

mesece dolgi odsotnosti od svojega poklica prisiljeni, ustanoviti si novo existenco; pri teh boče pač treba pomagati in podpirati.

Ako se vpošteva, kako mnogovrstna je dandanes socialna skrb vseh vrst in ako se opazuje pri temu požrtvovalnost posameznih krogov, se mora pač priznati, da se je v tem oziru izredno mnogo koristnega doseglo, kar v prejšnjih časih ni bilo slučaj.

A vendar ne boče nikdo zanikal, da je tudi za vrnivše se rezerviste namenu primerna pomožna akcija potrebna in da ravnati iz rezervisti zaslužijo, postati predmet posebne socialne preskrbe. Saj so bili oni, ki so daleč od domače peči, daleč od vseh prijetnosti in ugodnosti mirnega življenja skozi mesece pod štrpacom in trpljenjem vseh vrst, izročeni slabemu vremenu, stali ob meji, in služili za domovino, za naš lastni blagor, težko ter naporno službo.

Da se tako oskrbo primerno izvrši, treba je v prvi vrsti finančnih sredstev. Štajersko deželno delno društvo »Srebrnega križa« ima kot nalogo skrb za domu se vrnivše rezerviste. Gre se tukaj v prvi vrsti za posredovanje delavske priljubljenosti in v gotovih slučajih za podporo med nezakriviljenim brezposelnim časom. Take podpore obstojijo iz preskrbe obleke, perila, železniških vozilnih listkov itd. in le v redkih slučajih iz pomoči z gotovim denarjem. Sredstva, ki jih ima društvo, zadostujejo pač komaj v navadnem mirovnem času ob priliki normalnega odpuščavanja triletnikov v jeseni; ali ne zadostujejo daleko, da bi se z njimi pokrilo visoke troške v sedanjem času.

V trdni nadi, da so pač vsi krogi prebivalstva živo na tem interesirani in da boče pač vsakdo skupnemu namenu prinesel malo darilo, obrača se podpisani odbor na vse kroge prebivalstva s prošnjo, da naj to akcijo podpirajo. To se zgodi najlažje z dopušljanjem svot na sledeča nabiralna mesta: Prezidij c. k. namestnje v Gradcu; županski urad deželnega stolnega mesta Gradec; statistični deželni urad za Štajersko v Gradcu (deželna uradna hiša); uredništva listov »Arbeiterwille«, »Grazzer Tagblatt«, »Grazzer Volksblatt«, »Tagespost«; društvena pisarna v Gradcu, Hofgasse 14.

Obenem se postavi v velikih lokalih nabiralnice »Srebrnega križa« in izdaja posebne društvene znamke za zapiranje, ki stanejo 2 ali 5 h. Naznanila za pristop k društvu (letno plačilo najmanjše 2 K) sprejema pisarna.

Prezidij c. kr. družbe avstr. »Srebrnega križa«, delno društvo za Štajersko;

Predsednik:

Dr. Franz Freih. v. Mensi-Klarbach l. r.

Podpredsednik:

Rudolf Edler v. Chavanne l. r.

c. in kr. general v. p.

Blagajnik:

Dr. Otto Wittschieber l. r.

Zapisnikar:

Prof. dr. Julius Kratter l. r.

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 17

Novice.

Kako častijo vojne veterance. »Deutsches Volksblatt«, ki je gotovo velepatriotični list, piše: K nami pride stari, slepi mož, lačen, proseč. Nadlovec cesarske armade, ki je 12 let, 8 mesecev in 4 dni aktivno služil, ki se je udeležil vojne na Češkem in ki je dobil za posebno hrabrost kot zapovednik nekega oddelka pri vstaji v južni Dalmaciji dne 7. novembra 1869 pri Lapčiću srebrno hrabrostno medaljo. Kako skrbi zdaj država za tega moža, ki je toliko časa domovini služil in ki je zdaj za delo nezmožen? C. in kr. vojno ministertvo, ki plačuje 617 penzioniranim generalom vsako leto čez 6 milijonov kron (na 500 aktivno služočih vojakov pride 1 penzionirani general), se je dne 20. februarja 1913 za vbogega bivšega nadlovca zavzelo in mu je priznalo sledeče pristojbine: vsak dan 10 vinarjev iz taksnega sklada in vsak dan 5 vinarjev miloščine. Vsako leto (!) dobi torej ta stari vojak vsega skupaj 29 kron 25 vin. To je vse... Ogr, ki so služili v revolucijski armadi l. 1848, dobijo najmanj 600 kron letne penzije. In pri nas 29 K...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Pozor pred šarlahom! Več tednov sem že divja v nekaterih občinah ptujškega okraja grozna kužna bolezen šarlah ali škrlatica. Po navadi je združena z difterijo, njene posledice pa so mnogokrat ali takojšnja smrt, ali pa vnetje ledic. Opozarjamo stariše, daje šarlah jako nevarna, zavratna bolezen. V neka-

terih občinah v Halozah je že grozno veliko nadebnih nedolžnih otrok pomrlo. Tudi v mestu so se že pojavili slučajji te bolezni in v par tednih je 7 otrok umrlo. Oblast in zdravniki delajo z vsemi močmi nato, da bistrujeno to bolezen zatrlji. Tako je oblast več šol zaprla. Istotako je c. kr. okrajno glavarstvo prepovedalo udeležbo šolske mladine pri procesijah sv. Rešnega Telesa v farah Novacerkev in št. Vid pri Ptujju. Ednako tej prepovedi se je tudi v Ptujju skušalo otroke varovati. Odrašeni ljudje, fantje in dekleta, seveda ne padejo pod to odredbo. Glavna stvar pa leži na stariših.

Vi kmetjski stariši vendar večidel nimate drugega nego svojo deco! Ne izpostavljajte je nevarnosti, ne izročajte jo tej bolezni! Naznanite takoj oblasti vsak slučaj šarlahaha, kar zahteva tudi postava. Ne vlačite otroke po velikih družbah, po gostilnah; šarlah je zavratna bolezen in na rokavu ali robu obleke se je lahko domu prinese. Ako imajo sosedovi otroci to bolezen, ne pustite vaših tja; zdravi otroci naj ostanejo zdaj sami za-se. Desinficirajte hrame s korbolom, lizolom ali lisoformom. Vsak mora skrbeti, da se šarlah zatre. Brezvesten je, kdor se ne briga za zdrave otroke, kdor ne prepreči bolezni, predno pride, kdor ne naznani bolezen oblasti ali zdravniku! Dolžnost starišev je, te nauke vpoštevati!

O polomu posojilnice v Šoštanju se še poroča: Dogodki na zadnjem zborovanju šoštanske posojilnice, o katerem smo v zadnji številki natanko poročali, spominjajo na čase, v katerih se je pričelo sramotno gospodarstvo v tej prvaški posojilnici. Vse se je takrat godilo v znamenju sovraštva zoper Nemce. Takrat so prvaki v Šoštanju vohunili pri Nemcih, denuncirali Nemce v državnem zboru ter v časopisih, opljuvali nemško deco zaradi pozdrava »Grüss Gott«, napadali uradnike na cesti; s tem se je hotelo Nemce in naprednjake preplašiti. V tem času (1903 do 1904) se je tudi ustanovilo fabriko Ivana Vošnjaka, to pa pod patronanco dra. Franca Mayer. Namen te ustanovitve je bil ta, da bi se neko nemško podjetje uničilo. Dr. Franc Mayer, ki se dela zdaj tako nedolžnega in ki trdi, da takrat vkljub svoji 6 letni odvetniški praksi o finančnih zadevah ni ničesar razumel, bil je s svojim solicitorjem Planinškom takrat glavni vodja. Vsi vrabci so zvižgali raz strehe, da je Vošnjak vsako soboto denar za izplačilo svojih delavcev kar iz posojilnice vzel. Dr. Mayer poznal je tudi vrednost fabričnega posestva, na katero je dala posojilnica 250.000 kron, iz takratnih sodnijskih cenitev. On in takratni odborniki so bili o stvari natančno podučeni in so vkljub dopustili, da se je toliko denarja na prazen nič posodilo. Tako se je delo takrat tudi pri drugih prvakiških ustanovitvah, pri Lampretu, Rajšterju itd. Zdaj seveda so prvakiški zapravljivci mislili, da je trava čez zadovo zrasla. Pa so se zmotili, kajti resnica se ne da zadušiti!

Sejmi v Ptujju. Na živinski in konjski sejmi, ki se je vršil dne 20. maja, prignalo se je 710 kôsov govede in 110 konjev. Dne 21. maja zopet se je postavilo na sejem 830 prašičov. Prihodnji sejem s konji in govedo v Ptujju se vrši dne 3. junija t. l., prihodnji svinjski sejem pa dne 4. junija.

Vlom. V Konjicah vlomil je neki tat v gostilno Fillipitsch in ukradel iz neke nabiralnice denar ter dve škatli cigaret.

Zaprlj so že večkrat predkaznovanega posestnika Johana Steier v okolici Radgone, ker je grozil svoji ženi ter svojemu sinu, da ju boče ustrelil.

Izpuštili so iz zapore hlapca Steringa iz Slemenca, ki se ga je dolžilo umora. Sodnija ni mogla najti nobene krivde.

Zaprlj so v Celju delavca Petra Bonejo, ki je izvršil več vlomov in tatvin v železniškem magacinu.

Ustrelil se je v Gradcu vrtnar Reinhold Bischof iz Ptujja. Nesrečnežu se je brčkone zaradi ponesrečenih finančnih poskusov duh omračil.

Tatinski dezertjer. V Remšniku vlomil je tat v Stepišnikovo krčmo in ukradel 140 kron

denarja. Orožniki so tata kmalu vjeli, a mornarica je neke E. Franek iz Češkega, ki je v Olomouci dragoncev dezertiral in potem fehtal ter kakor je ravno prilika nanesla.

Detemoriška oproščena. Pred celjsko imela se je posestnikova hčerka Ana Skornikova zaradi detemora zagovarjati. Ko Dobrine zaradi detemora zagovarjati. Ko rodila otroka, zamašila mu je z listjem ga položila v prazni hlev. Čez par dni pomrliča pokopala. Skornik se zagovarja, da je mislila, otrok je prišel mrtev na svet. niki so temu zagovoru verovali in so vprašanja o krivdi; tako je bila detemora oproščena.

Detemor. Sodniji v Konjicah izročili sestnikovo hčerko Marijo Gorišek iz Dobro Njen ljubček ji je postal nezvest in je oženil. Iz žalosti pa je Marija Gorišek novorojenega otroka umorila ter v vo-

Iz Koroškega.

Železniški minister pl. Forster mudil te dni službeno na Koroškem.

Huzarji za tatom. Brezposelni delavci Kraut ukradel je pri Celovcu nekemu stru kolo. Huzarji pa so tata opazili in ga zasledovali. Vjeli so ga v mestu in oddali

Pobalinstvo. V Celovcu so neznani 100 kron vrednega psa trgovca Langa z nožem tako ranili, da je pes kmalu naginil.

Smrt pijanca. V Feffernitzu pri Patenašli so v hlevu vžitkarja Rupreta Rainera vega. Zvečer se je bil preveč napil in vsled tega kap zadela.

Samotna smrt. Vžitkarica Marija Rog nabirala rože na »San-alpe.« Našli so jo mrtvo ležati. Brčkone jo je srčna kap

Tat. Že opetovano težko predkaznj hlapce Johan Lammer pri Ettendorfu u je kočarju Ramprechtu 125 kron. Dali pod ključ.

Slepar. Delavec Florijan Kolenc se je po občini Radsberg in se je kmetom predstavljal za davčnega uradnika. Zahteval je od kdaj mu morajo polovico davka plačati. Ali se niso dali oslepariti. Orožniki so goljufu in sodniji oddali.

Tat. Posestniku Tomažu Orasch v Koberbergu ukradel je neki tatinski berač denarja s 330 K denarja.

Vlom. Hlapec Maks Fuseder ukradel je jemu gospodarju, trgovcu Schader v Bergu, stvari in 370 K denarja. Potem si je spopred od nekega sohlapca zlato uro in verižico pobegnil na istotako ukradenem kolesu. Vstadtu so ga vjeli, ali imel je le še 15 K denarja in kolo. Tat pravi, da je 150 K poljanju izgubil.

Požar. Posestnici Stadler v Ritzendorfgorela je hiša z gospodarskim poslopjem in mičino. Vse, kar je nesrečnica imela, je prelo. Tudi tri osebe so pridobile težke ope Ogenj je napravil nek 8 letni glahonemlki se je z užigalicami igral.

Težka nezgoda. Iz voza padel je kočar Planniz iz Velikoveca in se težko Vzrok nezgode je ta-le: Iz nekega mimočega automobila vrgel je nekdo t. zv. »kiki se razpoči; vsled tega se je konj spla-

Književnost in umetnost.

Avstro-ogrška vojna mornarica. Vsak kdaj zanima za našo c. in kr. vojno mornarico državljan se zaveda važnosti ter pomena nadaljnje popolnenja naše flotije. V srhu boljšega pregledanja sedanjem stanju, možnosti branjaja itd, naše flote daje najboljšo sliko ravnokar v zalogi M. Quide Dunaj l. izišla šematično-statistična pregledna tablica: 1. Ureditev vsega parniškega materijala. Natančni popis vseh bark z navedbo njih imen. Zanimive navedbe o dolgosti, širokosti, globokosti, moči strojev, pancernjih, topovih, hitrosti, moštvu itd. posameznih razredov bark, ter detaljne lastnosti, vplivu in trajanju modernega 30-5 centimetrovega topova. — 4. Načrt o razdelitvi artiljerije modernem dreadnoughtu. — 5. Pregled bojne evropejskih držav. — 6. Tabela činovnega razredov in moštvaja naše vojne mornarice. — je ministerstvo potrdilo; izdala se je s pomočjo koroške »Flottenvereina«. Velikost tablje je: 70 x 110. Cena znaša le K 2— in je razmeroma jako nizka se v vsaki knjigarni ali pa naravnost od zalo-

Lote

dec, dne 28

dne 21.

v

meri

od

Antwerpen

2.000 do 19.

kimi parniki z

šravbami

red Star

trvarazredni pa

Zmerna cen

na oskrba.

veak leden

svi York, vsak

iz kotlik v B

Poizredne p

Star Linie, A

naj IV., Wiede

Julius Poppe

ak, Südbahns

delenc. L

idvorska ulica

old Frankl, G

Joanneumring

oo ki

placat, ako

korenin, »Ris

ka kurjege oče

trde kože v 3

na ne odprav

z garanc

nom 1 kro

meny, Kas

predal 12/22

ložnostni

ena kočija, nal

K, se zdaj z

takoj prodaj

arju Mose

Untere Drau

a obr

zlata ver

60 gr

K 14

na m

razre

remu

3 sre

K 14

lja p

poceni uro

naj piše

er, trgovina s

1, Lundenbur

anesiljivi

razume na vs

se k 2 konj

ne. Vprašanj

ajna g. Flori

tomera, Sp.

Tat je mornarica je jako važna v odporu monarhije zoper ...

Kar mora vsako vedeti, da pri nakupu ur svojega denarja ...

Mnogo milijonov por (luknjic) ima človek v svoji koži. One ...

Loterijske številke. 65, 30, 62, 72, 33. 81, 86, 32, 44, 85.

Orožje in kolesa. 410. na obroke; deli najcenejši. III. cenik zastoj. F. Dusek, tvornice pušk, koles in šivalnih strojev.

Antwerpen. 12.000 do 19.000 tons. Red Star Line. Prvorazredni parniki.

300 kron! 60 gramov težka K 140- K 4- na mesec. Prvorazredna srebrna renofar-ura.

2 učenca. iz boljše hiše se takoj sprejmeta v trgovini z mešanim blagom F. Drogenik, Poličane (Pöltschach) na Stajerskem.

Ženitna ponudba. Pošten mladenič srednje starosti, ki ima prav lepo posestvo in zelo na lepem kraju, kjer je sposoben tudi za gostilno, želi v zakon pošteno mladenko, ki bi imela kakih dveh tisoč kron. Naslov: Fahrmeister poste restante Ober-Pulsgrub b. Pragerhof. 532

Trgovina. z mešanim blagom se pod laskimi pogoji takoj prodaja. Več pove Juri Kurboš, Sv. Urban pri Ptuj. 527

Hlapec. k nemu konju in za vsa dela pri hiši se sprejme pri gosp. Jeglitsch, Kačje (Kranichsfeld)

Dobro vino. 9 polovnjakov, liter 48 vin. iz leta 1912, Rodinsberger, ima za prodati Johann Sprach, posestnik v Rodinsbergu, pošta Lichtenegg pri Ptuj. 526

Veleelegantna vila v Celju 534. jako nežna lega, 10 minut od mesta oddaljena, z 2 lepima stanovanjima, vsako s 3 velikimi sobami s parketnimi tlemi, sobe za služinčad, za kopalji, predsobe, kuhinja, špajz, balkon, lepa terasa s krasnim razgledom, tudi manjše (soba in kuhinja), lep vrt za zelenjavo, sadonosnik, krasna vrtna hišica, velike zidane dvoranice, še 6 let davka prosto, se počeni prodava. Več se izve v Savodni-Celju, restavracija „zur Kahnfahrt.“

Korpulenca + debelost. odpravi znameniti pristni dr. Richterjev čaj za zajutr. Edino neskočljivo sredstvo, prijetnega okusa in garantirano zanesljivega vpliva. En zav. K 250, 3 zav. K 7-; dopušljatev poštnine prosta od inštituta „Hermes“, München 154, Baaderstr. 8. — Spričevala: dr. med. Qu.: konstatira 5-6 ja celo 9!, kg znižane teže v ca. 21 dneih. Dr. W. K. v K.: Z uspehom Vaešega čaja za zajutrj jako zadovoljen ... Dr. Sel. E. v B. Sem jako zadovoljen s čajem za zajutrj, ker je moja teža se znižala. Gospa M. v D. Na moje največje veselje sem izgubila 40 funtov teže. 816

Pozor! 50.000 parov čevljev! 4 pari čevljev samo K 8-.. Zaradi ustavljenja plačil raznih večjih fabrik se mi je naročilo prodati večje število čevljev globoko pod izdel. ceno. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih šnir-čevljev, usnje ruj, ali črno galoš. Kapen-bezac, močno obkovanjena usnjata tla, veveleg, najnov. fasija, velikost po štev. Vsi 4 pari koštago le K 8-.. — Pošlje po povzetju C. Wiener, eksport čevljev, Krakov št. 206. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Išče se PLATZMEISTER. lesne branše, najbolje ako je iz okolice Celja, zmožen nemškega in slovenskega jezika tudi v pisavi, popolnoma verziran v prevzetju, nakupu, ekspediciji in prodaji okroglega, stavbenega in rezanega lesa. Ofert s spričevali je poslani na: 530 KARL TEPPEY, štaj. lesna industrija, CELJE.

Preša za sadje in grozdje. Herkules (Mayfarth-fabrikat) v brezmadežnem stanju. Grozdje se lahko trosi 1.600 litrov. Vsečina prešine korbe 1.000 litrov. Dolgost špindelja s prešinim zobkom iz kovanega železa 2.400 m/m s 4 delno prešino korbo. — Cena 300 kron. Proda 533 F. C. Schwab, Ptuj.

Revmatizem, giht, išias Rimske terme v Monfalconi. Sézija 15. maja do srede oktobra. Terme 40°, znamenita močvirna kopelj z naravnim fango v Monfalconi, masaža, elektroterapija. Uspehi proti gihtu, išias, kron. revmatizmu v celenkih in muskelnih, posledicam zlomljenih kosti in luksaciji, stariim eksudatom, ženskim boleznim itd. Topla klima, bivanje ob morju. V kopejskem etablissementu izborna prebrana in penzija. Zmerne cene. Interurb. telefon št. 26. Voz pri postajih in barki. Prospekte razpošilja direkcija J. M. Gräf. 497

Selharska obrt. v najboljšem obratu in z mnogimi odjemalci v Spodnještajerskem, na industriji bogatem mestu, se skupaj s pohištvom in zalogo blaga pod jako ugodnimi pogoji takoj iz proste roke prodaja. Vpraša se pod „Selcherei-Geschäft“ na upravo tega lista. 507

Hlapec. za enega konja, zanesljiv in trezen, se takoj sprejme pri stavbeniku A. Gomzy, Opčina pri Trstu. 537

Velika preša, 536. skoraj nova, na kateri se z amorom sprešati ob enem 5 polovnjakov pijače, se za nizko ceno prodaja. Naslov oziroma prodajalec se izve pri organizaciji v Poljčanah. 536

Hrami. z lepimi sobami in z vrhom, posebno za penzioniste primerno, dobro idočo gostilno blizu Ptuja, gostilna s trgovino vred, na železni postaji, celo blizu farne cerkve in blizu mesta Maribor, za mesarja tudi primerno, in še več, so takoj po dobrih pogojih za prodajo; več se izve pri Alojzu Mir v Ptuj, Wagplatz Nr. 5.

Novo zidana hiša. z gostilno in nekaj zemljiščem, z večimi prebivalci, leži ob prvorazredni okrajni cesti, 2 minuti od postaje, poleg fabrike, kjer dela par sto delavcev, se takoj prodaja. Vpraša se pri gosp. Jos. Mocharitsch, hotel v Poličanah.

Ena ura? Ako naj bode v resnici dobra, naj ne donaja vsak hip jezo, temveč trajno veselje,

potem Vam svetujemo, ako hočete tako kupiti, da se obrnete na pravi vir, torej na švicarsko fabriko ur. Da se zamore jdobiti ure brez colninskih izdatkov po originalnih fabričnih cenah, drži švicarska fabriko ur fabrično zalogo v Ljubljano, kjer se oddaja ure že od K 4-10 naprej; le natanko naj se piše naslov H. Suttner v Ljubljani št. 701.

Ta firma nima samo lastno protokolirano fabriko ur v Švici (fabrična znamka »Iko«), temveč tudi glavno zastopstvo fabrike za ure »Zenith«.

Zastoj in franko dobi vsak naš čitatelj veliki krasni katalog o urah, zlatem in srebrnem blagu; treba je le dopisnico na trvdco Suttner pisati.

Št. 410. Nikel-patent-Roskopf ura, ki gre 36 ur . K 4-10. Št. 1. Nikel cil. remont. K 5-.. Št. 719. Srebrna cil. rem. K 7-80. Št. 865. Nikel-verizica s pri-veskom . . . K 1-.. Št. 8-5. Srebrna verizica, 30 gramov težka . . . K 4-40.

Razpošilja po povzetju ali naprej-plačilu svote. Kar ne dopade, se zamenja ali denar nazaj. 504

Razglas. Okrajni odbor ima oddati 3 pingavske bike od oskrbe štaj. hranilnice v Podlehniku v starosti okroglo 1 leta. V to svrhu razpisuje za torek, dne 3. junija 1913 ob 10. uri dop.

licitacijo na mestnem živinskem sejmišču, kjer se bodejo živali tistemu oddale, ki največ ponudi. Okrajni odbor v Ptuj, dne 28. maja 1913. Načelnik: Jos. ORNIG l. r.

18.000 flanelnih odev. rešenih pri nekem požaru, nepoškodovanih, samo z malimi vodnimi madeži 525 Tigrske odevje svetovnoznane neuničljive, ca 190 cm dolge en kos K 1-70, bordó, drap, svitlo rdeče, s krasnimi traki, ca 180 cm dolge en kos K 2-20, šotsko karirane, 11 barvne, ca 180 cm dolge en kos K 2-60, Pošlje po povzetju, pri najmanje 6 kosov franko JOSEF MIKOTA, Königinhof, a. E.

Ljudska kopelj mestnega kopaljšča v Ptuj. Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne. 1 kopelj z vročim zrakov, paro ali „Brausebad“ z rjuho K -60; postrežba K -10.

Sirolin "Roche" olajša in odpravi prsne bolezni, kašel, katar, influenco, astma. Originalni zavoj à K 4- se dobi v vseh apotekah. 305